

ЮРИДИЧНИЙ САМОЗАХИСТ У ВЗАЄМОВІДНОСИНАХ З ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

Захист права є обов'язком перед суспільством. Хто захищає своє право, той захищає право загалом.

(Рудольф фон Ієрінг)

§1. Виклик в поліцію: порядок дій і правові наслідки

Викликати особу в поліцію можуть з різних причин:

- проведення оперативно-розшукової діяльності;
- як превентивний поліцейський захід;
- у справі про адміністративне правопорушення;
- в кримінальному провадженні (у зв'язку з вчиненням злочину).

Згідно з ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативним підрозділам для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності за наявності передбачених статтею 6 цього Закону підстав надається право

***«опитувати осіб за їх згодою,
використовувати їх добровільну
допомогу».***

Ст. 33 Закону України «Про національну поліцію»:

«Поліцейський може опитати особу, якщо існує достатньо підстав вважати, що вона володіє інформацією, необхідною для виконання поліцейських повноважень. Для опитування поліцейський може запросити особу до поліцейського приміщення. Надання особою інформації є добровільним. **Особа може відмовитися від надання інформації**».

**Законодавство
України**

**Кодекс України
про адміністративні
правопорушення**

Стаття 272.

- Як свідок у справі про адміністративне правопорушення може бути викликана кожна особа, про яку є дані, що їй відомі які-небудь обставини, що підлягають установленню по даній справі.
- На виклик органу (посадової особи), у провадженні якого перебуває справа, свідок зобов'язаний:
 - з'явитися в зазначений час,
 - дати правдиві пояснення,
 - повідомити все відоме йому по справі і
 - відповісти на поставлені запитання.

**Законодавство
України**

**Кримінальний
процесуальний
кодекс
України**

Розділ 11

Ст. 111

- - **Повідомлення** – процесуальна дія за допомогою якої слідчий або інший правоохоронний орган повідомляє свідка про дату, час та місце проведення допиту
(*направляється, якщо участь свідка не є обов'язковою*).

Ст.135 ч.1

Особа викликається до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду шляхом:

- вручення повістки про виклик,
-
- надіслання її поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком,
- здійснення виклику по телефону або телеграмою.

Інструкція з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440

№ з/п	Дата і час доставляння, прибуття до органу (підрозділу) поліції	Прізвище, ім'я, по батькові (без скорочення)	Поштова адреса місця фактичного проживання, реєстрації	Прізвище, посада працівника, яким особу доставлено, запрошено до органу (підрозділу) поліції
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

<p>Мета доставлення, прибуття</p>	<p>Час залишення органу (підрозділу) поліції. Ужиті стосовно доставленої особи заходи (складено протокол, відібрано пояснення тощо)</p>	<p>Наявність чи відсутність претензій до працівників поліції</p>	<p>Особистий підпис доставленого, відвідувача, запрошеного</p>	<p>При необґрунтованому доставленні підстава та час звільнення особи, а також посада, прізвище й підпис посадової особи</p>
6	7	8	9	10
-	-	-	-	-

§ 2. Допит: процедура та алгоритм дій

Процедура допиту врегульована ст.223-
227 КПК

Види допиту

1. Допит свідка;
2. Допит потерпілого;
3. Допит підозрюваного.

Етапи допиту

- 1. Встановлення особи допитуваного;
- 2. Роз'яснення прав;
- 3. Роз'яснення порядку проведення допиту;
- 4. Попередження про кримінальну відповідальність:
 - свідка – за відмову давати показання і за давання завідомо неправдивих показань;
 - потерпілого – за давання завідомо неправдивих показань.
- 4. Надання показань;
- 5. Ознайомлення з протоколом допиту;
- 6. Підписання протоколу.

Тривалість допиту

- Для повнолітньої особи - не більш ніж 2 години підряд та 8 годин на день.
- Для неповнолітньої особи - не більш ніж 1 година без перерви та не більш ніж 2 години на день

Час проведення допиту

Не допускається проведення допиту в нічний час з **22.00** по **6.00** год. (ч.4 ст.223 КПК)

Рекомендації щодо поведінки під час проведення допиту

1. Запитати в особи яка допитує посвідчення і записати дані про неї;
2. Відповідати на поставлені запитання не поспішаючи, добре обміркувавши і сформулювавши відповідь;
3. Уважно прочитати протокол після допиту. Відповіді повинні записуватись дослівно;
4. Якщо відповіді подано некоректно чи неправильно – заявити клопотання про внесення до протоколу змін, доповнень і зауважень або власноручно їх внести (ст.66 ч.7 КПК);
5. Якщо вважаєте за необхідне – власноручно викласти показання (ст.224 ч.7 КПК);
6. Відмовитись давати показання щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів;
7. У разі необхідності відмовитись давати показання без участі адвоката (ч.2 ст.66 КПК, ст.59 Конституції України).

§ 3. Затримання: правові аспекти та алгоритм дій

Затримання — це тимчасовий запобіжний захід, який обирається органом досудового слідства чи органом дізнання в разі нагальної потреби запобігти злочину чи припинити його і який полягає в тому, що особа, яка затримується, позбавляється волі на певний термін.

Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду

Кожен має право затримати будь-яку особу, крім осіб, зазначених у [статті 482](#) цього Кодексу:

- 1) при вчиненні або замаху на вчинення кримінального правопорушення;
- 2) безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення чи під час безперервного переслідування особи, яка підозрюється у його вчиненні.

Затриману особу потрібно негайно доставити в поліцію або негайно повідомити поліцію про затримання.

Уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, лише у випадках:

- 1) якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення;
- 2) якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин;
- 3) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

Дякую за увагу!!!